

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

(INDEPENDENT LITHUANIA)

Kanados Lietuvių Kultūrinio Gyvenimo Žurnalas.

Nr. 21 - 22 Montreal, Lapk. - Gruod. mėn., 1943 metų

Už išlaisvinimą Lietuvos! For Liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai! For Loyalty to Canada!
Už Santarvės Pergelę! For the Victory of the Allies!

Leidžia Kanados
Lietuvių Taryba
Montreale

Prenumerata metams:	Yearly Subscription Rates:
Kanadoje.....\$ 1.00	Canada.....\$1.00
Užsieny 1.50	Other countries.....1.50

Redakcijos Antrašas

6634 Third Avenue,
Rosemount, Quebec.
Canada.

Redaktorius.....Jonas Yla.

Ž O D I S I M Ū S Ų M I E L U S

B I Č I U L I U S I R B E N D R A D A R B I U S

Daugelis iš mūsų žurnalo platintojų, prisiūsdami sarašus naujų, ar atnaujintų, prenumeratų prašo, kad būtų taipinama žurnale, tų visų skaitytojų pavardės.

Dėl nekurių apskaičiavimų, mes esame nusitare, kad šį dalyką sutvarkyti tinkamai, gal bus praktiskiausia, jei administracija pasistengs ateityje pasiūsti pakvitavimą.

Verta pažymėti ir tas, kad ypatingai šiuo laiku, administracija gauna labai gražią skaitlinę atsinaujinančių ir naujų skaitytojų. Pav. L. Gudas tik iš vieno Ville Emard distrikto, vienu laikotarpiu yra įteikęs net dvidešimt prenumeratorių.

Labai gražų skaičių skaitytojų gauname ir iš Amerikos.

- - - - -

Redakcijai yra malonu tarti žodį, mūsų malonius bendradarbius - plunksnos darbininkus, prašant juos ir ateityje darbuotis dėl šio vientėlio Kanados lietuvių žurnalo. Bet tuo pačiu laiku norisi paprašyti, kad Tamstu raštai pasiektu redakciją, kaip galint greičiau, po išleidimo žurnalo.

Kadangi šis žurnalas yra išleidžiamas, vogtomis nuo poilsio valandomis, tai jo sutvarkymas užima daug laiko ir vėliau prisiūsti raštai, nors jie yra labai vertingi, tenka atidėti sekančiai laidai.

Anksčiau prisiūstas Tamstų raštas - padaris mūsų žurnalą idomesniu ir tvarkingesniu!

- - - - -

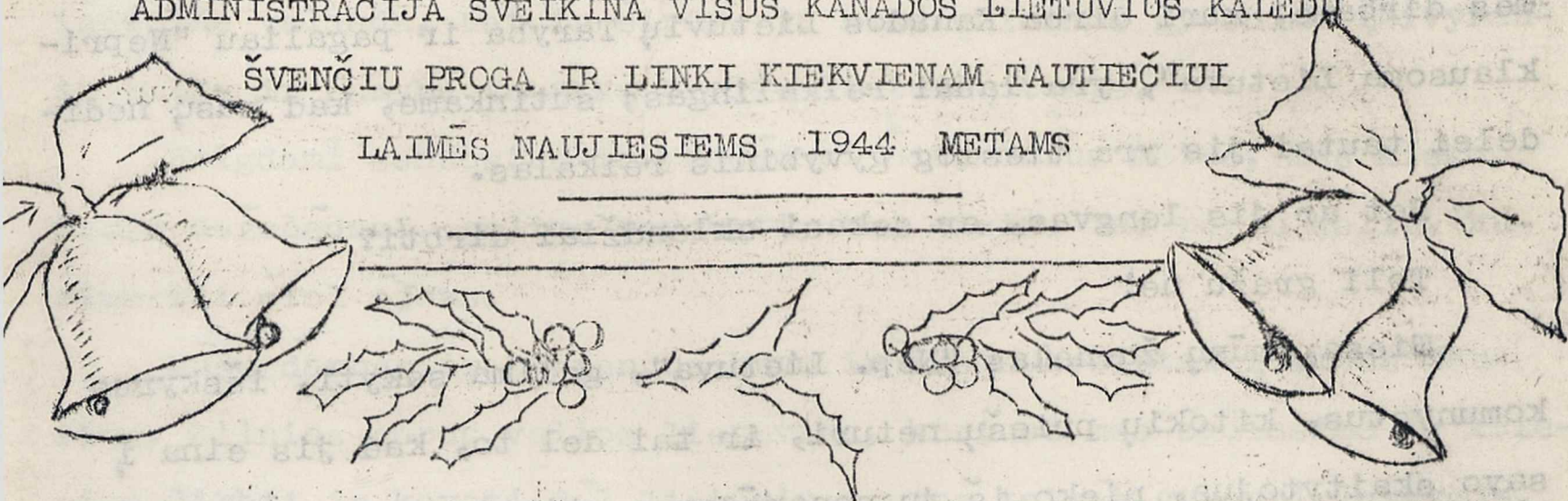
Šiam numeriui yra prisiūsta net šešiolika eilėraščių, sukurtu mūsų mielių bendradarbių. Mes turime pripažinti, kad šios rūšies medžiagos tai bus per daug. Jos užtektu visiems metams, ką gavome tik šiam numeriui.

Tai labai gražus darbas, kur daugumoje išreiškiama lietuvių kilnus jausmai; dideli norai pagelbėti jo vargstančiai tėvynei ir kitoki kilnūs lietuviui prigimti jausmai. Bet visgi, tenka pridurti ir tas, kad dauguma iš gautų eilėraščių, spaudai nėra tinkami. Trūksta juose tikro eiliavimo taisyklių.

Būtų labai gerai, kad tie gerbiamieji mūsų bendradarbiai dėl to nenusimintų, bet megintų rašyti prozą.

- - - - -

 KANADOS LIETUVIŲ TARYBA IR " NEPRIKLAUSOMA LIETUVA " REDAKCIJA IR
 ADMINISTRACIJA SVEIKINA VISUS KANADOS LIETUVIUS KALĖDŲ
 ŠVENČIU PROGA IR LINKI KIEKVIENAM TAUTIEČIUI
 LAIMĖS NAUJIESIEMS 1944 METAMS

ŽIANGIANT Į NAJUS DARBO METUS

Mums atrodo, - ir tikimės, visi mūsų skaitytojai tatau pri-
 pažins, - kad mūsų žurnalo reikalingumo ir naudingumo negalima
 diskusuoti.

Aišku, jeigu lietuvių tauta ne tik nori būti gyva, bet ir
 kultūroje progresuoti, ji negali ir negalės ramiai žiūrėti į sa-
 vo sunykimą. Tas sunykimas gali ateiti ne per ką nors kitą, kaip
 per tą baisų kešinimąsi okupuoti mūsų visų mylimą šalį - Lietuvą.

Jeigu dabar lietuvių tautos išėivija numotu ranką į savo mo-
 tiną Lietuvą, tai reikštų, kad mūsų tauta jau neturi jėgų, ir ne-
 nori būti gyva, nenori ar negali priešintis savo mirčiai, savo
 egzistencijoje nenori kilti ir progresuoti. Tai reikštų, kad ji
 pasiruošusi mirti.

Šitokiam liūdnam galui lietuvių tauta dar nėra pasiruošusi. Ji, ypatingai šiandiena jaučiasi esanti pilna gyvybės ugnies, pilna noro gyventi ir kurti.

Taigi, mes rodos visi manome ir matome, kad tas darbas, kuri mes dirbame, kuri dirba Kanados Lietuvių Taryba ir pagaliau "Nepriklausoma Lietuva", yra labai reikalingas; sutinkame, kad mūsų nedelei tautai jis yra tiesiog gyvybinis reikalas.

Bet ar jis lengvas, ar sekasi sklandžiai dirbti?

Toli gražu ne!

Tiesa, mūsų žurnalas "Nep. Lietuva", galima sakyti, išskyrus komunystus, kitokių priešų neturi, ir tai dėl to, kad jis eina į savo skaitytojus, nieko iš jų nenorėdamas atimti, nieko primesti, nieko juose nukovoti, išskyrus tai kas yra blogo žmoguje, kaip žmoguje ir labiausia - kaip savo tautos nariui.

Būk žmogus pilna to žodžio prasme, ir būk nuoširdus savo tautos sūnus, ir tikras tos mažutės bendruomenės narys, kuri vadinasi lietuvių tauta - ir jau busi ne tik mūsų žmogus, bet ir mūsų bendrininkas.

Tas reikalavimas toks mažas, kad rodos, pasaulyje neturėtų atsirasti lietuvio, kuris su juo nesutiktu, kuris neateitų mums į pagalbą, nenorėtų su mumis dirbti, mus paremti.

O vis dėlto!

Kiek toje mažutėje lietuvių tautos bendruomenėje nesusipratimo! Kiek kartais keršto ir neapykantos! Krikščioniškame pasaulyje šiandiena yra metas, kuriuo skelbiama taika ir ramybė geros valios žmonėms.

Mes visi, vis tiek kokių įsitikinimų būtume, vistiek esame tos pačios krikščioniškos kultūros ir dvasios žmonės, tad šis krikščioniškas šūkis nėra ir negali būt svetimas.

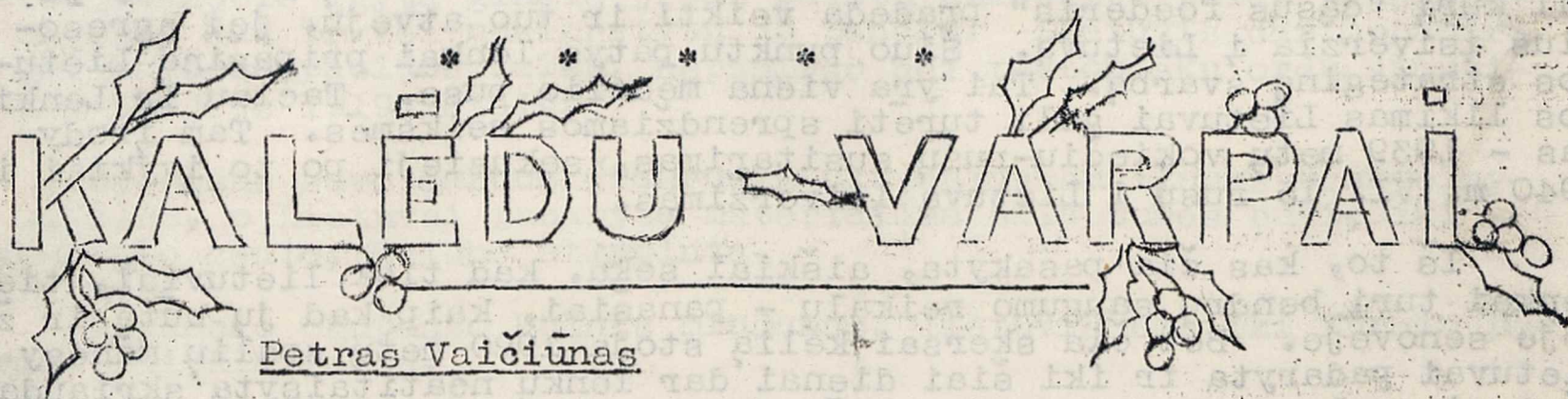
Ar tad negalėtume pasistengti, kad ne tik vėliavose, ne tik išseigine valanda, bet ir širdy, ir kasdieniniame gyvenime išivyrautų taika ir ramybė tų visų brolių lietuvių tarpe.

Baigdami senuosius ir pradėdami naujuosius metus, mes nieko naujo nežadėdami, galime pasakyti, kad eisime tuo pačiu keliu, kuriuo iki šiol ėjome.

Mūsų darbas ir pastangos buvo ir bus nukreiptos į visus taurius, kilnios geros valios lietuvius, kuriuos mes žadinsime ir kviesime dirbti ir kovoti dėl lietuvių tautos teisės gyventi laisvėje. Už Lietuvos nepriklausomybę.

Mes esame įsitikinę, iki paskutinio kraujo lašo, kad esame gerame kelyje ir savo tikslo sieksime kol pasieksime.

Visų geros valios lietuvių, prašome mums padėti!

Kalėdų varpai, kaip širdis išsiūbuota,
Suskambo ir gaudžia gyvybės balsu:
Atgink, kaip gele prieš pavasario puotą!
Tark zvaigždėms pro kryžių: aš meilė esu!

Ne kūno mirtis paslaptis šiam pasauli -
Tik margas žiedelis, iš žemės išdygęs,
Tik motinos veidas, gražus tartum saulė,
Kai vagia jai širdį dvi akys iš vygės.

Kalėdų varpai, kaip širdis išsiūbuota,
 Suskambo ir gaudžia gyvybės garsu:
 Už meilę pasauliui tau visa bus duota!
 Tik meilei pražydus dziugu ir narsu!

Ne skausmas spirišeš prie žemės mus laiko -
 Tik meilė krutinę prie jos prirakina,
 Tik motinos akys, nuleistos ant vaiko,
 Nugrazina žemę, kaip meilė merginą.

Kalėdų varpai, kaip širdis išsiūbuota,
 Suskambo ir gaudžia gyvybės balsu:
 Atgink, kaip gelę prieš pavasario puotą!
 Dek meile po kryžium - bus džiaugsmo skalsu!...

* * *

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS VIETA BUSIMOJE EUROPOJE IR PASAULIO TAIKOS SISTEMOJE

Gen. Štabo Plk. K. Grinius

4). Lietuvos santykiai su Lenkija

Mes suprantame, kad Lietuvos likimas Lenkijai gali turėti sprendžiamų išdavų. Juk netuščiom 1939 m. rugpiučio mėnesį į lenkų-britų sutartį buvo įtraukta agresijos prieš Lietuvą punktas, pagal kurį "casus foederis" pradeda veikti ir tuo atveju, jei agresorius išiveržia į Lietuvą. Šiuo punktu patys lenkai pripažino Lietuvos strateginę svarbą. Tai yra viena medalio pusė. Tačiau ir Lenkijos likimas Lietuvai gali turėti sprendžiamos reikšmės. Tam įrodymas - 1939 metų vokiečių-rusų susitarimas, sekusieji po to įvykiai ir 1940 m. VI. 15 rusų į Lietuvą išiveržimas.

Iš to, kas čia pasakyta, aiškiai seka, kad tiek lietuviai, tiek lenkai turi bendrų saugumo reikalų - panašiai, kaip kad jų būta ir žiloje senovėje. Bet čia skersai kelią stoja 1920 metų spalio mėnesį Lietuvai padaryta ir iki šiai dienai dar lenkų neatitaisyta skriauda. Aš turiu galvoje Lietuvos sostinės Vilniaus pagrobimą.

Šią bylą lietuviai laikė ir tebelaikė tarptautine byla. Lietuviai mano, kad jos padoriu ir Lietuvai priimtinu išsprendimu yra užinteresuotos visos Naujosios Europos planavimu susirūpinusios valstybės. Ultimatumo keliu 1938 m. primestas santykių atnaujinimas padėties nepakeitė. Manau, nesuklysiu sakydamas, kad Vilniaus skriaudos atitaisymą visi lietuviai, kur jie nebūtų, laiko preliminarine sąlyga padoriams, kaimyniniams santykiams nustatyti.

Ta prasme būtų padarytas didelis žingsnis pirmyn, jei, jau dabar, lenkų atitinkamos institucijos tremime padarytų visų lietuvių laukiama Vilniaus reikale pareiskimą, nors ir "declaration of intentions" formoje. Vilniaus miesto ir jo sryties lenkiskai kalbančių gyventojų kultūrinės buklės apsaugą, esant geriems norams iš abiejų pusių, manciau, nebūtų sunku priimtinu būdu sutvarkyti, įsėinant iš bendro humanitarinio intereso ir Vakarų Europos civilizacijoje, per šimtmečius kurtos tradicijos.

5). Lietuvos santykiai su Vokietija.

Budamas sveiko proto ir ramaus būdo, į visus hitlerinės Vokietijos prajovus lietuvis nuo pat pradžios žiūrėjo šaltai ir skeptiškai panašiai, kaip blaivas žmogus gali žiūrėti į nusigėrusį.

Lietuvis aiškiai matė, kad, didybės karštingės apimta, Vokietija eis pasirinktu keliu iki galo. Prateję per ilgus šimtmečius su vokiečiais santykiauti, lietuvis nebuvo per daug nustebintas nei Klaipėdos ultimatumu, nei rugpiucio 23 d. su Maskva padarytu susitarimu, nei rugsejo 1 d. vokiečių iniciatyva pradetu karu. Sukandęs dantis jis žiūri, kai šiandien putojantis vokietis, su būzunų rankoje vaiko Lietuvos ūkininkus iš jų ūkių, kai naujojo kryžiuocių Magistro-Fiurerio vardu mobilizuojami jauni vyrai eiti kraujo lieti už apsvaigusio Herrenvolko ateitį, kai Lietuvos berniukai ir merginos varomi masėmis dirbti į griuvančius Vokietijos fabrikus. Su pasipiktinimu jis klausosi vokiškojo kliedėjimo apie Lebensraumus ir Blutopfer - kraujo auką.

Sukandęs dantis lietuvis žiūri ir laukia valandos, kad iš to paties vokiečio įgytą ginklą jisai galėtų atkreipti prieš prūsiską jį engeją, kad ir vėl nusikratytų jo pančių. Lietuvis dar nepamiršo ano karo okupacijos laikų, nepamiršo nei teutoniskų ordų siautimo Zemaitijoje 1919 metais.

Už visus savo darbus žiaurusis okupantas susilauks užsipelnyto atpildo, o Lietuvai padaryta materialinė žala turės būti, iki paskutinio cento, Reicho atlyginta.

Bėgančio okupanto kulnis mindamas, lietuvis eis iki Kuršių pajūrio, iki Klaipėdos.

6). Lietuvos santykiai su Rusija.

Per šimtmečius su Maskva santykiaudama, Lietuva pergyveno įvairių politinių ruožų. Buvo karų, buvo okupacijų, retkarčiais buvo ir bičiulystės pasireiškimų. Pradėtas 1920 metų liepos 12 d. sutartimi, paskutinis gero sugyvenimo ruožtas tęsėsi iki šio karo pradžios, kai Maskva 1939 metų rugsejo mėnesį staiga pareikalavo teisės pastatyti Lietuvoje savo igulas. Nepraėjus ir metams, Lietuva buvo Sovietų okupuota. Prasidėjo baisusis Lietuvai metas.

Dar iki šios dienos vokiškasis okupantas Lietuvoje naudoja rusiskojo pirmtakuno "kolektivizacijos dovaną". Ir jei ne staigus 1941 metų birželio 22 m. posukis, lietuvių tauta tikriausia būtų buvusi galutinai isdeportuota, išblaskyta, sulikviduota. Desimtys tūkstančių mūsų brolių ir seserų, jokios pagalbos nepasiekiami, dar ir šiandien miršta beribiuose Sovietų plotuose. Taip, lietuvių tauta liko Maskvos baisiai apgauta ir sužeista.

To nepaisant, geografinėje kaimynystėje su rusais teks gyventi ir toliau, ir tai nepaisant Rusijos spalvos. Noroms-nenoroms, abiem pusėm reikės ieškoti vadinamojo "modus vivendi" - sugyvenimo budo.

Koks tai Sovietų publicistas 1941 metais, jau kovai su vokiečiais įpusėjęs, issitare, girdi, 1939 - 1941 metų Sovietų laikyseną Lietuvos atžvilgiu diktavo militariniai samprotavimai. Nors toks pasiteisinimas ir nevisai įtikinanciai skamba, tačiau, manau, jis galėtų būti eventualiai panaudotas diskusijų baze.

Turiu įspūdžio, kad mums, lietuviams, būtų svarstytinas atstatymas padeties, kuri buvo prieš šį karą. Praktiskai tas reikėtų grįžimą prie padeties, pagrindiniai išeinant iš 1920 m. liepos 12 d. mūsų sutarties su Rusija. Bet čia bus reikalingi ir stambūs korektyvai. Vienas iš jų būtų atlyginimas Lietuvai už per padarytus 1939 - 1941 metais nuostolius, nepamirštant kompensuoti ir nuo 1920 metų nedamoketas Lietuvai skolas. As čia turiu galvoje anais metais Lietuvai pasiulytą, bet niekuomet Sovietų neįvykdytą pažadą dalį nuostolių atsiimti mišku nuo kelmo.

Bet visų pirmiausia mes iš Maskvos laukiame išlaisvinimo mūsų deportuotų brolių ir seserų.

7). Lietuvos santykiai su Latvija ir Estija.

Nelygu kitos krypties, mūsų santykiai šiame bare atrodo ko geriausi. Šiokių tokių geopolitinių skirtingumų nepaisant, visos trys Pabaltio tautos nuosirdziai tiki, kad po šio karo joms pavyks sudaryti Baltijos sąjungą. Tam tikslui pasiekti šiandien darbuojasi visa eilė komitetų ir institucijų. Iš Pabaltio gaunamos žinios rodo, kad ta prasme stipri srove reiškiasi šiandien ir pačiuose tų krastų gyventojuose. Kaip matote, noras įeiti į sąjungą iš Pabaltio tautų pusės yra didelis. Didele ta prasme pažanga būtų padaryta, jei Baltijos jūros saugumo kompleksu tiesioginiai ir atktyviai susirupintų Švedija.

8). Išvada.

Baigdamas šį savo kiek ilgoką referatą, dar kartą pabrėžiu kalbą savo tik vardu ir reiškias tik savo nuomonę.

Tą ar kitą Lietuvos užsienio politikos žodį tars Suverenė ir Demokratinė Lietuva per savo laisvai ir nevarzomai rinktus tautos atstovus ir tautos pastatytą valdžią. To nepaisant, būdami savo tautos atžala, mes čia, laisvame pasaulyje atsidadę, įvairių pasaulėžiūrų ir užsiemimų žmonės, susibūrę į įvairias visuomenines organizacijas, turime ne tik teisės, bet ir prievolės rūpintis mūsų tėvų žemės likimu, ruošti dirvą jos atgimimui ir aiškinti ateities perspektyvas. Šiandien okupanto sukaustyta Lietuva-Tėvynė laukia Demokratijų pergalės ir Jūsų, broliai amerikiečiai pagalbos!

KRAŽIŲ SKERDYNĖS

Lietuvos istorijos pavarčius garbingus lapus,
Kiekvieno lietuvių siela atsigauja saldžiai,
Prisiminus tuos kilnius, garbingus Tėvynės laikus,
Kuomet ją valdė garsieji kunigaikščiai Lietuvos.
Mindaugo, Kestučio, ypač Vytauto Didžiojo laikais,
Lietuva visoje Europoje buvo garsi, klestėjo, žydėjo;
Jos rybos tęsesi nuo Baltijos jūrų iki Juodųjų,
Ir nuo Maskvos sienų iki Prūsijos, mėlyno Dunajaus.
Likimas, tačiau, Tėvynę baisiai skaudžiai suklupdė:
Ji tapo priesų padaliuta į 3 sau nelgias dalis,
Kurių vieną užvaldė teutonai - vokiečiai, kitą Lenkija
Prisijungė, o trečiąją - pasigriebe rusai - maskoliai.
Visose dalyse lietuvių istiko skaudi nedalia:
Teutonai pradėjo mums savo kultūrkampfa primest,
"Broliai lenkai" visur savo Prosepanstavą įvest,
O rusai - net savo praroslaviją, popus ir cerkves įsteigt.
Kietas vargas, skurdas, tai lietuvių buvo nuolatine dalia,
Asaromis ir krauju perninkusi yr Tėvynės žemėlė...
Tačiau niekas per amžius nuveikt net jėga negalėjo
Lietuvio tvirto būdo, tikėjimo, doros ir meilės tėvynei.
Mes šiandieną liūdnam, iš dalies gal ir linksmi, minime
Tą brutalią veiksmą negarbingos rusų tautos,
Kuri su pagalba nagaikos, žaudarų, kazokų,
Vietoj katalikų bažnyčios, užsispyrė savo cerkves įvest.
Tai atsitiko lygiai prieš 50 metų, pralittyje,
Garsiuose KRAŽIUOSE, Žemaitijos kraste, Lietuvoj,
Kuomet lapkričio 10 d., 1893 met., nakties metu
Kraugeriai kazokai užpuolė ramius žemaičius bažnyčioj.

Jau paskolos - kalbos ėjo nuo seniau, iš visur,
 Kad rūsai sumane tenai bažnyčią ir vienuolyną
 Visai panaikinti, sugriauti ir jų vietoj įsteigti
 Savo matuską - cerkvę ir ilgabarzdžių popų privaryti.
 Beginkliai zemaiciai aiškiai suprato didį pavojų,
 Bet nieko negalėjo daryt prieš didžią Rusijos galybę,
 Tat susitarę visi net per 3 men., dieną ir naktį -
 Maldose, būdėjime sergejo savo dvasinį turta - bažnyčia.
 Rusų valdzia siuntė žandarus, urednikus, pristavus,
 Pagaliau, net pats Kauno gubernatorius Klingenbergas atvy-
 ko
 Perkalbėti pamaldžiuosius žemaičius geruoju, be kraujo.
 Atsisakyti ir perleisti jiems Kražių bažnyčią ir Benedik-
 tinių vienuolyną.
 Nepaisant šventoriuje viešai išneštų caro ir carienės paveikslų,
 Nepaisant maldavimo geruoju palaukti iki ateis tikras atsakymas
 Nuo paties caro į zemaičių nusiustus širdingus prasymus, -
 Rūsai, kaip žvėrys, pasiryžo "viską ant savo" pastatyt.
 Geruoju nieko nepesę, net sudraskę paveikslus carų, jie
 griebes ginklų:
 Nagaikomis, kardais, šautuvais, kazokų jietinus
 Jie muse, kapojo, kankino, kruvino žiauriai kūnus tu,
 Kurie nieko nekalti... Vien Dievą, savo bažnyčią gerbė -
 mylėjo.
 Čia daug nukentėjo vyrų, moterų, mergaičių, net ir vaikų...
 500 sužalota, daugelio kraujas bažnyčioj, šventoriuj pralietas,
 Net šimtais buvo valkiota po nesąžiningus teismus,
 Šiandieną daugelio kaulai baltieji ilsis Sibiro laukuos...
 Iš tokių garbingų karžygių - kankinių čia tikrai verta
 paminėti:
 Laur. Karnių, 30 m., Vikt. Pūlymaite, 25 m., Jok. Zutautą,
 38 m.,
 Ant. Rinkų, 39 m., Ant. Jesulaitį, 40 m., dvar. S. Šemėtą,
 55 m., ir daugel kitų.
 Nuteistų ir amžinai išvartų į šaltąją, tolimąją Sibirą.
 Taigi, Augščiausis, apsaugok mūsų brangią tėvynę Lietuvą
 Nuo visokių payergejų, diktatorių, tyrorų kerstingų - nedorų,
 Kad nei rūsai ziaurieji, nei veidmainiai lenkai,
 Nei barbariški naciai - vokiečiai nedraskytų Josios kūno.

- Padangės Aras. -

* * * * *

T I K R A S F I L O S O F A S

Budrikas

Žmogus sėdėjo giliai susimastęs apie žemės dalykus. Jis stengėsi išspręsti sunkias problemas, kurios vargino žmones.

Jo kaktoje baisi nerimtis tupėjo.

Jis troško šviesos, kad šiuos suraizgytus klausimus atmegzti ir savo pavargusiems prieteliams suteikti puikių pastangų, kad nusiramintu beprotiškai sujudusiam būvy, kuriame nuodemiaujas, liūdnas pasaulis nardo.

Jis dūsavo sunkiai; pagaliau pakėlė akis ir susužadines, rimtai žvelgė į aukštumą. Tyli ir dangiška muzika umai ėmė leistis žemyn iš erdvės karalių. Ji sugraudino jo sielą.

Rodos tarnaujas angelas pamatė jo sielos slėgimą ir nelaimę... ir atnešė dovanų iš dangaus, kad tos palaimintos muzikos garso bangomis jo pavargusios jėgos galėtų ilsetis ir stiprintis.

Tačiau - mielaus garso bangomis nešama į aukštumą, jo siela nemėgo ir biauřejos gulsciai ilsetis dėl savanaudžio poilsio.

Ši įtakinga galybė atnaujino jo jėgas; ir kai jo ausis pagyvejo nugirsti palaiminta dangiškų sferų muziką, jo vizijos ribos umai dingo. Minksta šviesa sruveno žemyn ir tyliai apgobė jo sielą. Ir šioj šviesoje jis paėmė plunksną ir rasė:

- Ta yra tikra filosofija, o Broli-Žmogau, kurios brangi reikšmė giliai dievina bendro gyvenimo - kiekvienos dienos - daiktus; kuri randa priežastį ir tikslą visam tam, kas apsireiškia.

Pažiūrėk, įvykiai vyksta karališku kilniu majestotingumu. Viso laiko užrašas yra šio bendro kasdienio gyvenimo užrašas. Kiekvienos dienos pergyvenimas pasakoja ir pildo laimėjimą ar pralaimėjimą laiko pajūry. Kiekviena diena, kiekvienas veiksmas kupini nuostabios reikšmės.

Ir kas dievina dangišką kiekvieno veiksmo kryptį ir siekia gražaus dievinio tikslo kilnumo, tas yra įkveptas matytojas, kurio sis pasaulis reikalauja.

Tegu kiekvieno veiksmo versmė ir bėgis būna teisingi. Tuomet visa puiki visuma bus teisinga.

Betgi žemė nuliūdusi. Žemės sūnūs beprotiški. Jie tyliai klūpo ir kaujas prie Mammono aukuro, ir pirkliauja savo siela, dėl neverto aukso.

Tikras filosofas medituoja dvasių karalystėje ir žadina dvasios gyvenimo melodiją, kuri, pasirendžiusi skaisčiais rubais ir apdovanota Dievo įėjomis, lieja žmogaus ausin, kad risti jį su tyrais ir teisiais - Dievu.

Filosofo karalystė yra didesnė, kaip karalių karalystės, nes jis dievine vizija mato Dangaus Teisybę, kuri skaidreja virsų šio pasaulio neteisybes.

KALEDU NAKTIES AUKA

"Boby, ar tu žinai, kad šiandien neužilgo parvažiuos tavo tėtis? Jisai Kalėdas praleis su mumis?" - ji tarė savo trijų metų sūneliui, kuris savo mėlynomis akutėmis sekė jos kiekvieną žodį.

"Mama, ar tėtis bus apsirengęs su uniforma, ant kurios guzikėliai tik žiba, žiba?"

Bet jo mamytė nespėjo jam atsakyti, nes už durų pasigirdo žininiai, ir tuojau pro jas įėjo aukštas gražus vyras.

Su džiaugsmu apsikabino jis savo šeimyną ir su ašarotom akim jis ją išbučiavo.

Diena greit praslinko. Jisai ir ji stovėjo prie lovelės ir tyliai kalbėjo, žiūredami į miegantį kūdikį, kuris tevelio kepurę tai stipriai rankutėse laikė.

"Koks jis laimingas, kad jis nesupranta šių dienų pragaro" - jis tarė. "Kad tik galėtum šias šventes praleisti neisgirde sielenų spiegiu. Šiandien visą dieną taip tylu, ramu, rodos, to karo visai nėra".

"Taip, pas mus tik retkarčiais atskrenda aeroplanai, bet nei karto nereikėjo bėgti į apkalas. Mes buvom pažiūrėti, kaip tie apkalai atrodo. Naktį prie durų prikabina žalią šviesą, ji taip pritaikyta, kad iš viršaus jos nematyti, o iš visų pusių tai toli matosi. Tu atrodai pailsęs, toli važiavai, ryt pasikalbėsi". Tarė žmona.

Neilgai jiems teko ilsėtis. Staigiai pasigirdo sirena, lydimą bombų sprogimais. Greit aprenkus, ji griebė kūdikį iš lovelės. Bėgo jie trys pro duris, kai smarkus užesys ir griuvačio namo dalys juos išsklaidė. Atsipeikėjusi pasijuto kažko prisilęta. Aštrus dumai skverbėsi į jos akis ir gerkle. Ištraukus kūdikį iš griuvėsių, ji ieškojo vyro, bet jam pagalbos jau nereikėjo, jis buvo negyvas...

Sirenų spieginimas diegė jos ausis. Aplink ją skraidė šmota is sprogstančių namų dalys, ji bėge priglaudus savo apalpusį kūdikį prie širdies - bėgo pas tą tolimą šviesą.

Vėjas draskė jos plaukus, kraujas bėgo iš jos sudraskyto veido - ji nieko nejaute, nieko nematė, tik tą tolimoje šviesą.

Ji nematė, kad jos kojos basos, negalvojo apie jos degantį namą, iš kurio bėgant matė savo negyva vyrą gulint prismeigtą griuvėsių. Jos jausmai buvo jau apmirę, jos širdis buvo apslėgta skausmu.

Ji priglaudė dar arčiau kūdikį savo nusilpusiomis rankomis. Jos žingsniai suskubėjo, nes arčiau ir arčiau artinosi toji šviesa.

Tik staiga aptemė jos akys, suspaudė jos širdį ir ji suklupo baltam sniego patale. Jau ji negirdėjo bombų staugimo, negirdėjo, kada jos mirstantis kūdikis atidarė savo šalėnčias lūpeles ir sušuko "Mama"... Taip, ji negirdėjo, kaip verkiančiais balsais, varpu aide, pasigirdo iš bažnyčios "Peace on earth, good will to men".

- Genė Yokubynaitė.

A U J U M E T U S U T I K I M O Š O K I U V A K A R A S

LA FONTAINE SVETAINĖJ

4405 WELLINGTON GATVĖS - VERDUN
prie Kampo Church Ave.

PENKTADIENI 31 d. GRUODŽIO, 1943 m.

RENGIAMAS

K A N A D O S L I E T U V I Ų T A R Y B O S

Griež gera muzika, bus skanių užkandžių
taip pat galėsite išigerti visokio gerimo,
todėl nepraleiskite progą.

Pradžia 8:00 Val. Vakare

IŽANGA 50¢

KVIEČIA RENGIMO KOMISIJA

PASTABOS

Kanados bolševikai, šoka kazokėli iš džiaugsmo, kad p.p. Hull ir Eden, kurie turėjo konferencija Maksvoje ir kuomet sugrįžo, tai išsitarė vieną - kitą žodelį gerai apie Rusiją.

Gerai - sutinkame ir mes. Sutinkame, kad ten yra nebloga technika, kuria išvystyti daug prisidėjo Amerikos inžinieriai ir kitiki mechanikai. Bet mes nesuprantame dėl ko, tos tuscios lietuviškos galvos, turi trypti? Dėl ko jie turi džiaugtis?

Ar dėl to, kad gerb. p.p. Hull ir Eden matė Rūsijos liaudį iš padangių? Ar dėl to, kad tie diplomatai nutupė Maksvos aredrome, kur buvo sutikti aukstų komisarų ir puikiose karietose nuvesti į buvusius carų palocius - Kremlių?

O gal dėl to, kad tame Kremliuje randasi gerų artystų, geros "vodkos" ir auksinių taurių.

* * * * *

Pamenate, kuomet ponis Kalinauskienė ir p. Mendelis sugrįžo iš Lietuvos? Jie isilgai Rosiją ne ereplanu skrido, bet ~~tr~~traukiniais važiavo. Jie matė Rusijos valstietį, ne iš padangių, bet iš traukinio ar stotije. Ir jie matė, kaip rusų moterys griovius kasa - reles nešioja. Jie matė, kaip rusų liaudis baisiai nuplygsusi ir suvargusi. Jie isilgai Rūsiją pervaziavę niekur nematė, kad ta "Maksvos technika", valstiečiai būtų nutukę ar bent žmoniskai apsirengę.

Tuomet mūsų bolševikeliai sakė: - Kalinauskienė ir Mendelis pasiutę fasystai.

* * * * *

Panelė Vanda Liutikaitė, tik du metai, kaip gyvena Kanadoje. Keturios savaitės, kaip Montreale.

Ji atvažiavo iš Lietuvos - Šiaulių apskrįčio. Paliko Lietuvą vos kelios dienos prieš tai, kaip naciai užpuolė mūsų krastą. Išgą laiką keliavo po Rusiją, Japoniją kol dasieke Venkuverį.

Šiuo laiku, kaipo baigusi aukštą mokslą ir žinanti daug kalbų, dirba lenkų konsulate už sekretorę.

Paklausta, kaip atrodo gyvenimas Lietuvoje, po bolševikų glo-
ba ir kaip atrodo bolševikija, per kuria net keliata savaicių kelia-
vo?

Atsakė tą patį, ką jau mes esam girdėję iš p. Kalinauskienės
ar p. Mendelio.

* * * * *

Jeigu tą "darbininkų" šalį aplanko tokie turčiai, kaip Wilki,
Davis ar kiti, tai sugrįžę pripasakoja visokiu gerybių.

Kuomet tą patį "darbininkų rojų" pamato "praščiokėliai", tai
nieko daugiau tenai nemato, kaip priespaudą, vargą ir skurdą.

* * * * *

Spalio 8 d. "Liaudies Balsas" audotorijale rašo:

"Demokratijos šalyje, kritika yra labai svarbus dalykas. Pi-
liečių kritika valdžiai yra didžiausias žmonių ginklas. Kritika iš-
reiškia žmonių norus. Kritika spaudžia valdžią patenkinti jos pa-
geidavimus. Būt tos kritikos tikslas yra žmonių ir šalies gerovė.
Aklas sekimas būtų ženklas, kad piliečiai mažai ką nusimano, kad
jiems mažai kas apeina".

Mes klausiamo ponų "L.B." redaktorių, kiek teisių turi Rūsi-
jos liaudis kritikuoti valdžią? Gal malonesite parodyti, bent vie-
ną Sovietų sąjungos laikraštį, ar bent vieną dar gyvą žmogų, kuris
būtų išdrįsęs pakritikuoti jų valdžią?

* * * * *

Kitoje vietoje, tame pačiame numeryje "L.B." sako šitaip:

"Organizuota krikščionija ir komunizmas, jeigu jie stotu iš
vieno, galėtų įsteigti naują pasaulį, daug artimesni Dievo Karalys-
tei, negu kad mes turėjom iki šiol."

Ištikrųjų, bolševikėliai jau yra pakeitę savo nuomonę, kas
link religijos. Kuris laikas atgal, jie nevadindavo bažnyčių ki-
taip, kaip mulkinyciomis.

Dabar tik trūksta, čia Kanadoje, keliata lietuviškų archi-
rių ar popų, tai ir būtų viskas gerai. Jie savo tikejimą, ku-
riame yra išauklėti vistiek netiki. Matomai komiternas, kuris jau
yra pakratęs kojas, isakė tikėti į "kunigą su barzda".

* * * * *

Gruodžio 7 d. Montreale, čekoslavakų salėje, kalbėjo pats vyriausias komunystu erštas Antanas Bimba.

Bimba, kaip Bimbą. Geresnio ar ką naujesnio, tai nė nelauk. Keikė savo gimtąjį kraštą - gyre moskoliją. Tai pagrindinė kalbos tema.

Patarė, kad darbininkai, kurie perkasi sau skribėlę už penkiolika dolerių, tai bepročiai. Geriau nusipirkti skribėlę už pora dolerių, kitus pinigus atiduoti literetūros draugijai, ar užsiprenumeruoti "Laisvę".

Beto žmogelis baisiai apsimelavo, kalbėdamas apie demokratinio nusistatymo žmones. Tur but jis mano, kad Kanadoje vien tik mulkiai gyvena.

Bimbuli! Pittsburgho konferencijoje, kurioje dalyvavo apie penki šimtai rinktų visuomenės atstovų, nuo įvairiausių organizacijų ir srovių, ir nei vienas iš tų penkių simtų, nepasiule, Tamstos taip garsinamo Smetonos, į būsimosios demokratinės Lietuvos vyriausybę.

* * * * *

Ž O D I S F R E N Z E L I U I

"Naujienose", lapkričio 19 d., A. Frenzelis rašo, kad "N.L." aimanuoja, dėl Toronto socialistų, kurie nenori remti Kanados Lietuvių Tarybos.

Nors p. Frenzelis yra vertas smarkios kritikos, už jo visai klaidingos vaizduotės, kas link K.L.T. ir "N.L.", tačiau, kas liečia mus Montrealo lietuvius, tai mes nesigincysime. Paliksime jį išspręsti torontiečiams, kur jų tarpusaviai klausymai geriau suprantami ir žinami.

Tuo tarpu, dabartiniu kritišku momentu, kuomet mūsų tėvynė Lietuva, baisiausiai yra priešų skriaudžiama, išnaudojama ir niekinama, kuomet iš visų pusių įvairūs okupantai tykoja Lietuvos laisvę amžiams palaidoti, kad lietuviai liktu amžinu jų vergu, tai argi verta rietenas kelti? Ar reikėtų prikalsioti, vieni kitiems jų įsitikinimus?

Kam brangi yra tėvų žemė, kas trokšta, kad Lietuva pakiltu iš vergijos griūvėsių, tai tas bent turi pamiršti buvusius nemalonus. Su tvirta energija ir nepalaužiamu pasiryžimu, turi stoti į bendrą darbą, į bendrą kovą iki pergalės!

Tiesa, A. Frenzelis savo rašte, teikia ir gerų pastabų kas link "N.L.", tačiau pasmerkti visas tas darbas - negalima. Tam darbui aukoją laiką žmonės turėtų, nuo visų jausti tik dėkingumą.

Juk tas darbas atliekamas ne už pinigą, o tik iš pasišventimo dėl savo tėvynės, jos nelaimės valandoje.

P. Frenzeiui galėjo, kas nors nepatikti, juk visiems labai sunku kuomet nors itikti, tačiau dėl to dalyko nevertėtų, viską smerkti, ar nuleisti rankas.

Bendruose tautos reikaluose, turėtume ne griauti viską, bet taisyti ir stiprinti. Su ilgiausiais polemiskais straipsniais ne-
gi p. Frenzelis mano, kad pasitarnaus kam nors?

O. Vizbarienė

* * * * *

DIDIEJI LIETUVIAI PRIE MAŽOJO KŪDIKĖLIO

Varpu balsas mus nuteikia šventajai rimčiai. Mūsų mintys skrieja į gimtąją žemę, kur Kūčių vakarą rinkdavomės prie balta staltiesės nukloto ir valgiais nukrauto stalo, kur buvo taip miela, taip šventa ir jauku. Šias šventes mes, daugelis lietuvių, pasijusime taip vieni, taip atskirti nuo daugelio savo mielių žmonių ir toli nuo tėvų žemės. Pėsčiodami paguodos, nors mintimi, persikelkime prie didžiųjų Lietuvos žmonių, poetų ir su jais lankykime Kūčių stalus ir Betliejaus prakartėlę.

Gyvenimas-tik adventas, laukimas atėjimo.

Jaunam kūrėjui Kazui Inčiūrai Kūčių vakaras padaręs tokį neišdildomą išpudį:

-Man rōdos: dar ir šiendien, kaip tada,
Ten sėdime visi sustingę.
Sugyja ne viena žaizda
Ir išsitiesina kelių klaidžių vingiai.
Ir, rōdos, šimtus metų ten sėdesim
As krykštausiu laimingas ir buklus.
Juk visi laukiame ateinančio pavėsio,
Ir nūn gyvename tik ilgus advento metus...

Poetui taip gaila, kad kaikieno širdyse išblėso gaivinanti Meilės šventės nuotaika:

- "Arti bažnyčia - toli Dievas" - motina prataravo.
O, taip! Prisikalem mes daug dievukų
Ne vienas už centą jau sielą pardavė
Kūčių iškilmės išsigimė kažkaip, nubluko...

Poetas prisimena anuos laikus, kai visi taip atjautė nuo tėvynės atsiskyrusius brolius, atmena, kaip Kūčių vakarą staiga "kryžių sudreba mamos ranka nabagė":

-Sveiki mes. Dievui dėkui už metus prėjusius.
 O jie svetur, kazin, ar jau prigijo?
 Gal skursta, kaip žiedeliai, kur saltuose vėjuose?
 Na, iš tyros širdies už juos po "Sveika, Marija".

Kalėdos džiovininko akimis.

Jautrus džiovininkas, poetas Kazimieras Žitkus, kurs savo eilėraščių ašarėlėmis slapyvardžiu V. Stonis daug varguolių skausmo apdainavo, Kalėdų šventę prisiminęs, rimuoja:

-Be vilties tiek dienų jie kentėję,
 Į užgimusi Kristų atėję,
 Atsiklaupia su meile gilia,
 Ir grynesne už kristolą tyrą
 Jiem gaili asarele nubyra,
 Kada guodžiasi savo dalia.
 Kudikeli, skurdžiai paguldytas,
 Tu paguoski širdis pravirkdytas,
 Paziurek: jų apstoję pulkai;
 Į laimužę jie pametę kelią,
 O suvargusios širdys taip gelia, -
 Tu vienas jiems, Jezau, likai...

Žvaigždė ant bažnyčios kryžiaus.

Nuoširdus lietuvis poetas Petras Vaičiūnas Kalėdų naktį pamato žvaigždę ne Betliejuje, bet ant savos lietuviškos bažnytelės:

-Ties liūdinčiu kryžium, ant gaudžiančios bonės
 Nerimstanti žvaigždė liepsnodama mirksi -
 Lyg guodžia, lyg sako, kad amžių svajonės
 Be liudinčio kryžiaus šioj žemėj nepirksi...

Poetas jaučia, kaip ta Kalėdų meilės dvasia įneša naujos šviesos į mūsų skausmą:

-Kalėdų naktį žvaigždės sako,
 Kad puoš mum kryžiai mūsų taką...
 Kalėdų naktį šventas upas
 Uždarė meilė kančiai lūpas.

Eisime paskui žvaigždę...

Moterys turi gal dar jautresnę širdį ir poezijos posmais išlieja gražiai savo kalėdinius jausmus. Prisiminkime jų vieną atstovę - J. Augustaitytę - Vaičiuniene:

-Senai mes jau laukiam Šventosios Nakties,
 Kai žemeje himnai dangaus pasilies;
 Mes eisim, kur žvaigždė išganymo ves,
 Palikę užciauptas tamsiąsias gelmes.

.....

Ir lauktąją žvaigždę pamatę netyčia,
 Mes bėgam, kur Dievas mums palenke dangų,
 Ir beria iš savo mažyčių rankyčių
 Grūdėlį, kurs gojūm didžiausiu išaugo,
 Ir įnešė Kryžių į Šventąją savo baznyčią.

Tegu širdys pasilieka prie prakartės Tavo!

Margalis savo jautria širdimi tarytumėi kalbasi su Dieviš-
 kuoju Kūdikiu:

-Ant kelių Marijos jau tu užmigai;
 Sudiev tad Tau mes pasakysim;
 Teglobie mus prieglaudos Tavo sparnai,
 Tegu nuo Tavęs nepaklysim!...

Poetas nori, kad gyvenimo kelionėje mūsų širdis visada sem-
 tųsi gaivinancios meilės iš Betliejaus:

-Bet siųsime garbę Tau, Kūdiki, vis!
 Aukojam Tau išgalės savo,
 Tegu pasilieka čia mūsų širdis,
 O, Jezau, prie prakartės Tavo".

K. L. Prunskis

- - - - -

K O K S B U S P O K A R I N I S P A S A U L I S ?

Labai daugelis žmonių, ar tai spaudoj ar specialiai sušauk-
 tuose susirinkimuose svarsto ir diskutuoja klausimą, koks turėtų
 būti Pasaulis po šio karo?

Kadangi tai yra ateities klausimas tai ir jo vienoks ar ki-
 toks išsprendimas ir vykdymas gyvenimui priklauso irgi ateičiai:

Vienok žmonės diskutuodami šį dalyką matyt nori prirengti
 dirvą arba kitaip sakant nori išdirbti planus, sulig kurių žmoni-
 jos gyvenimas po šio karo turėtų būti visais atžvilgiais geresnis.

Įdomu, kad geresnio ir tobulesnio Pasaulio klausimas, vi-
 suomet iškyla karo eigoje. Jo neatlaidus gvildenimas plačioj
 formoj, tarytum sakyte sako mūsų broliams uniformose, kad štai
 jūs narsieji kariai, jūs turit už ka kariaut, nes je: jūs ir žū-
 sit; tai likusieji tikrai turės rojus gyvenimą. Beabėjo, tas
 priduoja kariams vilties ir energijos kovoje su priešu. Bet ar
 bus norė geresnio Pasaulio sutvarkymui karui pasibaigus, tai di-
 delis klausimas?

Visų pirma, stoja prieš mus štai koks klausymas: Kaip gali Pasaulis but tobulas, kuomet jame gyvena pikti ir žiaurus žmonės? Del to, kad "civilizuoti" žmonės yra per daug žiaurus, tur but gincitis netenka.

Tą mes matome šio karo eigoje, tą galime matyt net paprastame draugijų susirinkime. Tie kurie turi daug, - siekia dar daugiau, visai neatsizvelgdami į tai, kokią skriaudą daro silpnesniesiems ir tuo pačiu sykiu sako kitiems, kad toks elgesys, yra teisingiausias... Ir tokią tendenciją, gali pastebet visur, pradedant valstybe ir baigiant dviejų ypatų pasikalbėjimu; reiskią jaigu as tau diktuoju tai gerai ir teisinga, bet jeigu tu man, tai jau diktatura kviapia...

Į klausimą kodel taip yra, atsakymas yra dvejopas. Vieni suverčia kalte žmogaus egoistiniai prigimčiai, kiti sako, kad tai išauklejimo stoka.

Mano nuomone sutampa su pastaraisiais, kurie sako: jeigu galima gyvulį išauklėti, tai tuo labiaus žmogų? Klausymo zenklą pastaciau todėl, kad gerai zinau iš patyrimo juogiai auklėjimas, ne visus vienodai veikia. Pavizdziui, as pazystų keletą žmonių, kurie beskaitydami vienodą spaudą issidirbo sau placia pasauležiūrą, kiti gi, tapo nesukalbamaais fanatikais! Kalbant su jais, jie issivaizduoja, toki teisingi, toki neklaidingi ir toki demokratai, kad demokratiškesni net už Stalino "demokratiškiausią" konstituciją!...

Tokiam fanatikui atrodo, jeigu jis nuejo į susirinkimų, arba parengimų sale, tai visa sale ir visi kampai tampa "demokratiški", todėl, kad jis ten buvo!...

Toks žmogus, pats šviestis nepajiegia, jam reikalingas mokytojas, kuris ismokintų jį skaityt taip, kaip parašyta: o ne taip kaip jo fanatizmas jam diktuoja. Keisciausia tai tas, kad daugelyje atsitikimų toki fanatikai turi nepaprastai dideli palinkimą mokinti bei kritikuoti kitus. Tokių žmonių visos tautos turi daug, o ypatingai mes lietuviai, esame gal ir per daug tokiomis apdovanoti? Džiaugsmas sirdi, kutena, matant lietuvius gražiais automobiliais važinejant, gražius namus turint, gražius drabužius dėvint, bet ir vėl tą pacią sirdi skausmas suspaudžia, kai patiri, kad tie mūsų lietuviai, gabūs kitose srityse, kultūriniai nesistengia pakilti.

Reikia neužmiršti, kad mes esame nariai, tos didžiosios šeimynos, kuri pasimojus tą geresnį Pasaulį sukurti.

Todėl stengkimės pakilti kultūriniai, stengkimės naudoti netik prota, bet ir išmintį, būkime išmintingais žmonėmis ir raginkime kitus, tokiomis but. Ir jeigu dauguma tos didžiosios šeimynos narių vaduosis ismincia, o ne suktu protu, tai tik tada galima laukt ko nors geresnio, antraip tai, tik tuscios kalbos, kurios karui pasibaigus apvils milijonus! -

J. Yokubynas.

ŽINIOS IŠ PASAULIO

IŠ LIETUVOS

"Nacių kontroliuojamoji Lietuvos spauda paskelbta, kad nuo rugp. 15 d., neatsižvelgiant į jokių reikalingumą vietos darbams, ne tik vyria, bet ir netekėjusios moterys, gimusios 1919 - 1924 metais, yra mobilizuojamos darbo tarnybai Vokietijoje.

* * *

Isistiprinimų statymui ir kitiems karo reikalams vokiečiai labai kerta Lietuvos miškus. Apskaičiuojama, kad per pora metų iškirsta apie ketvirtadalis Lietuvos miškų.

Naciai plėšia Lietuvą ir kitais būdais. Šiais metais ūkininkams išaktyta pristatyti grūdų pusantro karto tiek, kiek 1942 m., o bulvių reikalaujama net 80% daugiau, kaip pernai. Neišpildžiusieji tų normų Lietuvos ūkininkai skelbiami sabotazninkais, pareiškama, kad jie netinkami ir toliau nebegali vadovauti tam ūkiui.

Atiduodami tiek pašaro, ūkininkai mažina galvijus, ir todėl krašte pienas ir mėsa dar labiau mažėja. Apskaičiuojama, kad apie 10,000 lietuvių esą išsiųsta į Baltgudiją ir Ukrainą.

* * *

Nuo pirmųjų okupacijos dienų vokiečiai ėmėsi "valyti" Lietuvos knygynus. Dr. V. Kudirkos vardo biblioteka Kaune neteko 10,000 veikalų, Kauno universiteto biblioteka - 23,000 knygų, Centrinė Kauno biblioteka 17,000 knygų, Mokslo Akademija Vilniuje - 40,000 knygų.

Vokiečių gen. komisarui Lietuvai Dr. von Renteln švenčiant 55 m. amžiaus sukaktį, jo draugai vokiečiai jį apdovanojo lietuviškais piešiniais, išvogtais iš Čiurlionio galerijos. Nukentėjo ir muziejai Šiauliuose, Rokiškyje, Zarasuose, Kelmėje, Utenoje, Telšiuose, Mažeikiuose, Alytuje."

* * *

"Vokiečių Raudonasis Kryžius Kaune paskelbė, kad ateityje jo ambulansai patarnaus perveždami tik vokiečių piliečius.

* * *

Anglų laikraštis "Catholic Times" skelbia per Švediją gautas žinias, kad visi jaunesnieji Estijos, Latvijos ir Lietuvos kunigai nacių yra pašaukti karinei tarnybai. Daugelis jaunų kunigų, nenorėdami eiti į nacių dalinius, pabėgę į miškus pas partizanus. Net ir vyresnio amžiaus kunigams, kurie nenori taikytis prie nacių direktyvų, daromos kliūtys laikyti pamaldas.

"Aftonbladet" vienoj informacijoje pabrėžia, kad Lietuvos katalikų dvasiskija patriotine ir, kaip gali, priešinasi naciams.

* * *

Iš Londono pranešama, kad lapkričio mėn. pradžioje Lietuvoje buvęs išleistas "Lietuvos Archyvo" ketvirtagis tomas. Jame rašoma apie bolševikų okupacijos metus, išspausdinant reikšmingus dokumentus. Gen. St. Raštikis atpašakoja, kaip buvo panaikinta Šaulių sąjunga. A. Merkelis raso apie karius, patekusius į sovietų karinį tribunolą. A. Vilainis patiekia dokumentų iš bolševikų slaptosios komisijos darbų Lietuvoje. E. Budrys nupašakoja apie bolševikų skverbimąsi į lietuvišką pramonę. Liudas Dovydenas pasakoja savo pasikalbėjimą su aukštu sovietų kariu apie busimuosius karo veiksmus su Vokietija."

* * *

I Š K I T Ų P A S A U L I O K R A Š T Ų

"Londono lietuvių kolonija turi apie 1,800 narių, o Škotijoje yra apie 8,000 lietuvių. Škotijoje Bellshill, Lanarkshire yra spausdinamas lietuviškai laikraštis "Išeivių Draugas", Lietuvių R. Kat. Darbininkų Sąjungos savaitraštis.

Anglijos lietuviai dabar džiaugiasi, kad vokiečių lėktuvai mazai žalos jiems tepadara, taigi, karą jie mažai tejaučia.

* * *

Londono lietuviai jau gavo USA lietuvių laikraščius, kuriuose aprašoma Pittsburgho konferencija. Mums praneša, kad jie su dideliu susijaudinimu skaitė tuos aprašymus ir džiaugėsi gražiu vieningu darbu dėl Lietuvos."

* * *

"Korespondentas praneša iš Brazilijos, kad to krašto sostinėje gyvenantieji lietuviai rimtai svarstė sudaryti lietuviškąjį ginklų paruoštų vyrų batalijoną. Vadovų ten būtų: kaip žinoma, Pietinėje Amerikoje gyvena pulk. Jurgutis, bet tik dideli sunkumai su lėšomis, su leidimu."

* * *

"Argentinos Lietuvių Balsas" praneša, kad Berisso mieste, Argentinoje, uždaryta daugiau kaip 20 svetimsalių organizacijų. Lietuvių komunistų valdomas "Vargdienis", kurį jie buvo perkrikstiję į "Nacionalistą," taipgi uždarytas, bet kitos lietuvių organizacijos kol kas dar veikia.

* * *

"Lenkų dvisavaitinukas Anglijoje "The Common Cause" rugp. 1 d. įdėjo Maruto straipsnį "East Prussia and Danzig". Jame nurodo, kad prūsai senoveje buvo tie patys zemaiciai, tik juos vokiečiai pavergė, suvokiétino. Nuo 1525 m. Prūsija priklausiusi Lenkijai. 1701 m. Prūsija padariusi sąmokslą su kaimynais prieš Lenkiją. Vokietijos galybė išsaugusi iš Prūsijos. Reik tą galybę panaikinti."

Šiaurės Prūsijoje gyvena lietuviai, o pietuose lenkai. Teisinga būtų toms tautoms gražinti jų gyvenamas žemes, kaip atlyginimą už vokiečių padarytus žiaurumus šio karo metu. Pagal pridėtąjį žemėlapi, p. Marut Lietuvai skirtų Stalupėnų, Pilkalnio, Tilzės, Žulavos ir Labiau apskritys. Karaliaučiaus apylinkės tektų lenkams."

* * *

"Londone išeinąs "Dziennik polski" Nr. 993 išspausdino WAD straipsnį "Oro laisvė". Jame yra toks būdingas lenkų samprotavimas:

"Oro laisvė sudarys tai, kad, pav., Lietuvos valdžia negalės uždrausti lenkų lėktuvams, pakylantiems iš Vilniaus, lėkti per Lietuvą į Švediją. Iš kitos gi pusės lietuvių lakūnija galės sudaryti susisiekimą Kaunas - Maskva, perlekiant per Vilniją".

Oro laisvei aiškinti pasirinktas pavyzdys vis dėlto rodo, kad lenkai dar nesirengia atitaisyti Lietuvai padarytą skriaudą, o kai iš vokiečių ir rusų patys tai reikalauja teisingumo..."

* * *

B A L T I M O R E M D.

Lapkričio 13 d., Lietuvių salėje, įvyko Lietuvai Vaduoti Sąjungos vakarelis, kurio pelnas skirtas, palaikimui Lietuvos atstovybės Londone. Pelno padaryta 64.13 dol. Vakarelių rengė ir darbavosi skyriaus narės: Rastenienė, Milunatiene, Lokuševičienė, Budrienė, Padzukiene, Puzaitiene ir Dominikaitiene. Šiuo sykiu vyrai, tik pagalbėjo.

Lapkričio 28 d. skyrius buvo surengęs prakalbas. Kalbėtojais buvo vietinis Adv. N. Rastenis Marylando seimelio narys ir Vytautas Abraitis iš Jersy city. Abudu kalbėtojai pasakė geras kalbas, apie Lietuvą ir jos sunkią kovą už atgavimą laisvės ir nepriklausomybės.

Jie kvietė visus lietuvius, be skirtumo pažiūrų vienin-
gai veikti, užmirstant visus praeities nesusipratimus.

V. Abraitis, kaip Amerikoje gimes, bet Lietuvoje užau-
ges ir ten mokslus ėjes nurodinėjo, kaip Lietuva sparčiai žen-
gė kultūros keliu, net pralenkdama savo didžiuosius kaimynus.
Žiaurioji Rūsijos komunistinė okupacija, kuri pasiryžo sunai-
kinti laisvą Lietuvą ir lietuvių tautą, ne dėl kokių ten stra-
teginių sienų ar apsaugoti ją nuo nazių, bet iš tikro pavydo.
Jis nurodinėjo, koku žiauriu būdu okupantai gaudė ir vežė lie-
tuvius į Stalino katargą, šaltąjį Sibirą.

Ponui Abraičiui, kaip Amerikos piliečiui, pavyko nuo to
žiauraus komunystinio teroro išsisukti ir laimingai pasiekti
są garbingą Washingtono ir Lincolno žemelę, kurioje laisvai
gali skelbti, tautinę idėją.

Lapkričio 30 d. įvyko L.V.S. 4-to skyriaus susirinkimas,
kuriame prisirašė, trys nauji nariai.

Nutarta pasiūsti \$100.00 p. Balučiui, palaikimui lietu-
vių atstovybės Londone, kaip Kalėdinę dovaną.

P.P. Jaras

Pirkdamas Karo Bonus turi galimumo nau-
dingiausiai sunaudoti savo pinigus.

TORONTO ŽINIOS

Lapkričio 13 dieną, K.L.T. Toronto Skyrius, surengė gražią vakarienę, kurios pelnas buvo skiriamas žurnalui "Nepriklausoma Lietuva".

Parengimas, visais atvejais pasisekė. Svečių atsilankė daug, vakariene buvo skani, muzika smagi ir kas labiause, tai kad svečiai buvo linksmi ir patenkinti. O kuomet svečiai patenkinti tai šeiminkams jau ne rojus, bet deventas dangus prieš akis atsistoja.

Taip, tai tikrai buvo malonus vakaras, ir iš to galima spresti, kad žmonės, pritaria tam lietuviybės darbui ir noriai buriasi ir palaiko tą judėjimą prie kiekvienos progos.

Rengėjai ir bendrai Tarybos veikėjai, širdingai dėkoja visiems atsilankusiems ir tiki kad ir ateity, susilauks tokios gražios kooperacijos.

Už suruošimą šios vakarienės, didelis ačių priklauso: Matjošaičių šeimai, Zosėi Uzemeckienei, S. Pundzienei, Bronei Dubauskieni, Br. Čirūnienei, St. Batkienei, O. Kalinauskienei, O. Kižienei ir M.F. Yokubynienci. Prie stalo patarnavusioms: Adelei Matjošaitytei ir jos draugei Janei Grinskaitei, Vandai Jarašiunaitei ir Genovaitei Yokubynaitei.

Vyrams: J. Yokubynui, Alf. Augučiu, St. Dubauskui, Pr. Lekšiui, R. Hozui ir daugiause, primininkui Petrui Kairiui, nes sunkiause tai jis darbavosi.

Prieš vakarienei prasidedant, rengimo komiteto narys Alf. Augutis, kviesdamas svečius prie stalo, pasakė keletą žodžių ir padėkojo Tarybos vardu, visiems už atsilankymą.

Šis parengimas, atnėšė 50 do. gryno pelno, kuriuos išd. Z. Užemeckienė tuojaus persiuntė žurnalui.

* * * * *

K.L. TARYBOS, TORONTO SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Lapkričio 21 dieną, 3 val. p.p., parapijos svetainėje, įvyko mėnesinis Tarybos susirinkimas. Nors oras buvo labai nepalankus, nes lijo, bet žmonių prisirinko nemazai.

Dienos prezidiumo pirmininku, buvo išrinktas A. Kuniytis. Po valdybos raportų, buvo perstatyta tos dienos garbės viesnia, panelė Sonja Pipiraitė, kuri tuo metu buvo atvykus iš Chicagos, praleisti, Toronto lietuvių tarpe, savo atostogas.

Panelė S. Pipiraitė, iš profesijos yra pedagogė. Atvykusi prieš ketveris metus į J. Valstijas, pavieset, bet karui prasidėjus, buvo priversta pasilikti Amerikoje, ilgesniam laikui.

Daugeliui iš lietuvių, p-lė. Pipiraitė jau yra žinoma, kaip poetė, rasytoja, muzikė, o atvykusi pas mus į Torontą, ji įrodė kad yra labai gera kalbetoja. Nors ir išnetyčių užklupta, ji mums pasakė tokią gražią kalbą, kad abejoju, ar anksčiau kur nors galėjom girdėt kita panašią.

Dėl to gal, mes pamilom ją, ji pamilo mus ir visi norėjo su ja pasisveikint, susipažint ir bent žodelį kitą apsimainyt.

Panelė Pipiraitė, dėvėjo labai gražius, žemaičių tautiškus rūbus, labai skoningai suderintus, o gražus vainikas ant galvos, vaizdavo ją kaip kokią Lietuvos Kunigaikstybę.

Jos kalbą palydėjo gausūs aploდishmentai. Kai susirinkimas ėjo tolyn - ji mums pagelbėjo įvairius reikalus risti, taip kad jau-tėmės visi savi ir džiaugėmės, kad ją tarp mūsų, galėjom turėt.

Ateinantis susirinkimas, įvyks 19 d. gruodžio mėn. 3 val. p.p. parapijos svetainėje.

Tame susirinkime, įvyks ir naujos valdybos rinkimai.

- - - - -

MOTERŲ RATELIO "DAINA" SUSIRINKIMAS

Lapkričio 26 dieną, penktadienio vakare, įvyko, mėnesinis Ratelio susirinkimas. Ir siame susirinkime turėjom garbės, turėti mūsų tarpe, p-lę Sonją Pipiraitę.

Susirinkimui įpusėjęs, buvo paprašyta viesnia tarti keletą žodžių į susirinkusias. Ji gražiai įvertino Ratelio "Daina" labdaros darbą, narių pasiryžimą ir papasakojo, kaip ir Chicagoje moterys nudirba didelius darbus.

Kuomet viešnia savo malonia kalbą užbaigė ir visos su dėkingumu plojo – p-lė Jane Grinskaitė, įteikė viesniai dovanėlę, nuo visu ten buvusių. Atrišusi dovaną, ji susijaudino ir siekė prie juostėlio, ašaroms nušluostyti pradėjo ir visos kitos griebtis už nosinėliu. Tai buvo džiaugsmo, dėkingumo ir draugiškumo susijaudinimas ir momentui užviespatavo tylą, bet neilgam, nes p-lė Pipiraitė, dar su riedančia ašara per veidą – pradėjo džiaugsmingai dėkoti už tokį jos atminimą.

Mes-gi savo keliu manėm, kad ta dovanėlė tik menkinėkė, prieš tą malonumą, kurį mums suteikė viesnios atsilankymas.

Priėjus naujų narių priėmimo punktai, p-lė. Pipiraitė atsisotojo ir pareiškė kad ir ji nori priklausyti siam Rateliui, tuojaus užsimokėdama duoklę. Visos entuziastiškai ploja ir pasiūlymai, kad viešnia turi likti mūsų garbės narė. Viesnia ir vėl atsistoja ir dėkoja už suteiktą jai garbę.

Žodžiu, tai buvo tikras širdžių pasidalinimas. Vienas ištisas malonumas. Bet palaukit, aš dar neviską papasakojau.

Kad biski, būčiau užmiršus parašyti, kad suteikimui ypatingos pagarbos viešniai, kaip žemaitėi, Ratelio sekretore St. Batkienė, perskaite protokolą žemaitiška tarpe. Iš to jos skaitymo, turėjom ir juoko. Bet laimingi esam, kol galim juoktis.

Susirinkimo pabaigoje, buvo aptartas ruošiamas vakaras, kuris įvyks, sausio 15 d. 1944 metais. 404 Bathurst St., žemutinėje svetainėje.

Moterys žada paruošti skanių varškėčių – blynų ir kavos. Na ir linksmi pasisöksim. Šio vakaro pelnas, skiriamas Londono, nuo karo nukentėjusių lietuvių naudai.

Kviečiame visus lietuvius atsilankyti ir paremti šį kilnų tikslą.

Šis susirinkimas, ypač buvo pasekmingas, nes apart p-lės Pipiraitės, istojo narėmis dar šios ponios: Narušienė, Dargienė, Beinorienė ir Beinorytė. Mes senosios narės, labai džiaugiamės, susilaukę naujų sesių, naujų jėgų, užtarime vargstančiujų.

Ateinantis susirinkimas įvyks 17 d. gruodžio 8 val. vakare, St. Batkienės namuose. Viešniąs priims, Antanina Paulienė.

- Maria F. Yokubynienė -

P A D Ė K O S Ž O D I S

Šių metų lapkričio mėn. 20 d. mums nesant mūsų būte, kaipo jaunavedžiams, buvo suruošta siurprizo vakarienė. Grižę radome puikiai paruoštus stalus su skaniais valgiais ir gėrimais.

Už tokias puikias vaišes ir išteiktą gražią dovaną, tariame nuoširdžiausią padėką, būtent: p.p. Hozams, Vaitkevičiams, Užumėckams, Kalinauskams, Kavaliūnams, Augučiuui ir Mackevičiui.

Eligijus ir Ona Narušiai.

- - - - -

Apie pereito "N.L." Tarybos įvykusio susirinkimo korespondentės užpratakaluotas diskusijas, noriu pasakyti štai ką: Pranesimas turėtų būti trumpesnis, be jokių išvedžiojimų, nes mes tam ir susirenkame, kad išdiskusuoti rūpimus klausymus. Nematau jokio prasižengimo, jei yra keliamas, kad ir pernai diskusuotas klausymas, linotipo reikalu. Per visus metus galėjo įvykti permainų. Kartais toks "pernai" negrinėtas klausimas įgyvendinamas.

Gyvenimas eina savo keliu, viskas eina pirmyn, visi progresuoja, kodėl gi mes turim atsilikti nuo kultūros? Juk mes gyvenam XX amžiuje, kada mokslas stovi pačiame aukštume ir intiligtų yra perteklius, ar mes galim paneigti, kas mums yra naudinga ir pamokinančia? Ne. Taip kad padarytas pasiūlymas, kad rašytų kuo daugiau profesionalų, yra visai girtinas. Tokie rašiniai mūs aukleja ir kultūrini.

Taip, kad neigti tą ar kitą, mes negalime. Visų rašyti straipsniai yra lygiai žurnalui brangūs ir įvertinami. Tik ka padaryti, jei neatsiranda profesionalų, tai reikia tenkintis kas yra ir būti dėkingiems tiems, kurie nesigaili savo darbo ir parašo šį bei tą. Bet straipsniai liečianti bile koki asmenį, nesudaro idomumo skaityti, tik sukelia pasipiktinimą ir sukelia nedraugiskumą. Gaila, kad tokių smulkmeniškų straipsnelių, dažnai pasitaiko.

Ypač šiuo laiku, reikia mažiausia kreipti dėmesio į tokias smulkmenas, gaišti laiką ir sukli galvą, dėl menkų dalykų, kada mūsų laukia didelis darbas. Mūsų tevenė kritiškoj padėty ir paplūdu-si ašarose, laukia pagalbos. Tad visi vieningai dirbdami, pamirškime savo "aš".

Ten buvusi.

REDAKCIJOS ŽODIS. Dėl šių diskusijų, mes manome, kad čia tik draugiški išsireiškimai, kas parodo, kad mūsų žurnalo rėmėjai yra susirūpinę geresne "N.L." ateitimi. Šiuo sykiu bus geriausia, jei skaitysime, kad tarpe šių korespondentų, šios diskusijos bus baigtos.

Kas link linotipo, tai jis mums bus būtinu reikalu ir esant vieningiems Kanados lietuviams, ji turėsime.

MONTREALO ZINIOS

LABDARINGOS MOTERŲ SEKCIJOS VEIKLA MONTREALĖ

Kartais yra sakoma, kad moterys, be vyrų pagalbos, nedaug ką galinčios nuveikti. Ypač, panašių išsireiskimų, tankiai tenka girdėti iš vyrų.

Betgi, taip sakyti yra netikslu ir neteisinga, vien tik moterų nuveiktų darbų atžvilgiu. Paimkime virš minėtą moterų grupelę ir pamatysime, kad jų dėtos pastangos ir tvirtas pasiryžimas užbręstų darbų atlikimui, atnešė gražių vaisių.

Pradžioje šios sekcijos įsikūrimo, buvo prisirašę gana skaitlingas burys, t.y. apie simtą moterų. Sekcijos tikslas buvo, kuris ir dabar pasilieka - teikti kuo daugiausiai pagalbos, per Raudonąjį Kryžių, nuo karo audrų nukentėjusiems. Kuomet reikėjo imties realaus darbo: - rengti parengimus, rinkti aukas, prisidėti savo darbu prie to veikimo, kad sukeltų daugiau pajamų - atjautimui ir pagalbai kitų, tai gana didelė dalis buvusių narių pasitraukė.

Nors palyginti narių pasiliko nedaug, bet dirbdamos su nepalaužiama energija, jos nuveikė milžiniškų darbų. Raudonajam Kryžiui, jos yra įteikusios \$588.13. Kareivių dovanoms išleido \$120.00. (Bus išleista daugiau, nes paskutinio siuntinio davinį, po ranka neturiu.) Lietuvos šelpimo fonde randasi \$164.07. Įteikta apie 80 kavalkų mezginių kareiviams ir kūdikiams. Pažymėtina, kad prie mezginių, daugiausia pasidarbavo p. M. Duncikienė.

Šiais metais, pirm. P. Juskevičienė, darbą paskirstė sekamai: Ville LaSalle distrikte, darbą išdalins ir užbaigtus surinks p. Duncikienė, o Rosemonte - p. Mockevičienė. Prašoma gerb. Montrealo visuomenę, kooperuoti su paminėtomis poniomis, kuomet jos ap-
lankis tamstų namus.

Teko patirti, kad p. Mockevičienė, pati viena yra pasiūvusi net septynias poras apatinių baltinių, šio sezono pradžioje.

Kadangi p. P. Yuškevičienė, garbingai permininkavusi ilgą laiką, turejo pasitraukti iš savo pareigų, nes sugrįžo prie ankstyvesnės profesijos – mokytojavimo, tai pirmininkės vietą užėmė, pasižymėjusi veiklumu ir sumanumu, ponja Leknickienė, buvusi išdininkė. Išdininkės vietą užėmė ponja Žemaitienė.

Ponia P. Yuškevičienė, kaip šioje šalyje gimusi ir mokytojavusi, kuriai yra lengviausia su vietine kalba, tai pasiliko ant savo pečių visus reikalus, kurie bus susiję su Raudonuoju Kryžium.

Naująjai valdybai linkime geriausio pasisekimo visuose darbuose.

GRAŽUS D.L.K. VYTAUTO KLIUBO CHORO PARENGIMAS

Lapkričio 28 d. Kliubo Choras, tikrai šauniai pasirodė, su pirmu parengimu, šiame sezone.

Programa buvo pradėta su Lietuvos himnu ir daug naujausių ir labai gražių dainų. Vėliau seke jaunamečių mergaičių choras, duetai, solo, dviejų veiksmų komedija "Čigonaitė pamokė" ir baigta su Anglijos himnu.

Kaip visuomet praeityje, taip ir šiuo kartu, žmonių buvo pilnutėlė svetainė.

Ištikrųjų, kliubo choras, gali pasididžiuoti savo jaunu, bet labai gabiu mokytoju, kuriuo yra Antanas Morkis. Jei ne jo vadovystėje būtų šis choras, tai sunku tikėti, ar gautu taip gražiai ir sutartinai sudainuoti.

Antras meno išimybė Montreale, tai Vincas Kajackas jaunųjų mergaičių choro mokiniojas.

Kajackas! O kas to puikaus dainininko nežino? Žino jį ne tik lietuviai, bet ir svetimtaučiai. Žino jį Torontas ir daug kitų vietų. Nesvarbu, ar jis vienas dainuoja solo, ar duetus su Danusevičiene ar Ambrasienė – tik vienas malonumas klausyties. Tai tikrai garbės vertas, meną ir daile iš širdies mylintis lietuvis.

Taipgi, buvo tikras malonumas klausyti dainuojant ponją Kajackienę gražiai lietuviškai, nors ji yra francūzų tautybės.

"Cigonaitė pamakė" dviejų veiksmų juokingą komedią vaidino šie asmenys: Jurgis Mikaliūnas, K. Jakubkienė, Justas Kisielius, A. Šmitaitė, A. Norkeliūnas ir G. Petrulienė.

Veikalas buvo labai gražiai atliktas ir visi artystai be išimties savo roles geriausiai atliko.

Sufleravo - Baltakytė, o grimorium buvo p. Bilevičienė.

Programos vedėju buvo D. Norkeliūnas.

Dabar lauksim kito panašaus parengimo iš kliubiečių!

ŠIS TAS APIE KARŽYGI K. STANKŲ.

Jau buvo rašyta, praeitame "N.L." numeryje, apie karžigį Kazimierą Stankų, kurio gyvastį priglaudė jūriu gelmės.

Kazimiero motina, netekusi savo mylimo sūnaus, dėjo visas pastangas, kad atsikviesti pas save iš Anglijos, ten likusią našlę ir astuonių mėnesių kūdikį. Motinos širdis tiki, kad matydama jaunąjį anuką arti prie savės, lengviau galės pakeisti tą baisią nelaimę, ta baisų širdies skausmą.

Jos pastangos nenuėjo niekais ir jaunoji Stankienė su sūneliu, kaip praneša paskutiniame laiške, jau neužilgo bus Kanadoje.

Nuoširdžiai linkiu A. Stankienei aptureti už didelį džiaugsmą, kuomet paimsite savo anuką į rankas ir kad Jūsų anukas laimingai augtu sveiku ir tvirtu.

NAUJAS DAINININKAS

Nors mūsų chorai, kartais ir mažėja, dėl kariuomenem imamu jaunuolių, tačiau į jų vietą, vėl stoja nauji, jaunosios kartos atstovai - aukštųjų mokyklų studentai.

Būdami jauni, kupini energijos ir pasiryžimo, mūsų jaunieji studentai, kurių Vyt. Kliubo chore yra keliatas, tikiu, kad daug gero galės atlikti, ne tik pačiam chorui, bet ir Kliubui, kurio dalimi jie lieka.

Štai, nesenai prie Kliubo choro prisirašė Pranas Janulionis, aukštesniosios mokyklos studentas. Tai gražių pasiryžimų jaunuolis. Reiškiau viltį, kad šis gabus jaunikaitis pasirinks advokato ar inžinieriaus profesiją.

Bravo Pranai! Siekdamas aukštos profesijos ir dirbdamas su Kliubo choro studentais, pamilai juos. Surasi idomių draugų ir prietelių, iš ko tikrai turėsi malonumo, naudingai praleisi laiką ir gražesniai ateičiai pasiruosi.

O. Vizbarienė.

GRAŽUS PARENGIMAS

27 d. lapkričio, šv. Kazimiero lietuvių parapijos choras, turėjo gražų šeimynišką parengimą, kuriame dalyvavo keliolika pakviestų svečių.

Gražiausia ir išpuodingiausia tame vakare ir buvo, tai programa, kuria išpildė minėto choro nariai su dainomis ir labai vykusia komedija "Stebuklingas Gydytojas".

Pažymėtina, kad šio juokingo veikaliuko autorius ir režisorius buvo, jauna lietuvaitė Dainiute.

Vaidinime, labai gražiai pasirodė dvi autoriaus sesutės Dainiutes, sesutės Kantauciutės ir sesutės Vaisviliutės.

Garbė Jums sesės lietuvaitės, kad Jūs taip gražiai darbuojate tarpe savo tautiečių ir nesitolinat nuo savo tėvų kalbos ir jų papročių!

Baigiantis programai, didžiausiam visų nustebimui, p. Žižiūnienės rankose atsirado, didžiausia kokia galima rasti Kanadoje, brendės bonka. p. Žižiūnas paaiškino, kad jie šia bonka nupirko ir megina išgerti su visais dalyviais, paminėjimui, kaip jau jis vargoninkauja šioje bažnyčioje lygiai dvidešimts metų.

Ilgiausių metų ponas Žižiūne!

Rep.

Gruodžio 5 d. netikėtai buvo sužeistas gatvėkario Juozas Bumbulis. Zaisda nepavojinga.

Gruodžio 6 d. beveik toje pačioje vietoje t.y. ant St.Catherine gatvės, nelaimingai paslydo Jonas Girnius ant kurio taip pat užvažiavo gatvėkaris. Jonas Girnius šiuo laiku randasi St. Luc ligoninėje.

Šiuo laiku, įstojo į kariuomenę, - Medical Corps, jaunas karys Pranas Kaženevičius.

"N.L." Štabas, linki kuo geriausio pasisekimo!

V E S T U V Ė S

Gruodžio 4 d. Vestuvių varpai suskambėjo Salamonui Zemaičiui su panele Jacqueline Boire.

Jaunavedžiams linkime labai laimingo ir saldaus gyvenimo.

G A R N Y S A P S I L A N K Ė.

- Ponams Vaškeliams, lap. 2 d. gimė graži dukrelė, kuria lapk. 14 d. pakrikštijo: Maria-Stella-Eugetta vardais.

- Ponams Slobodzian - Domicelė Venskiutei teko pakrikštiti lapk. 21d. savo gražų sūnelį - Ronaldo-Juozo vardais.

- Ponai Tumai, Gruodžio 4 d. pakrikštijo savo brangią dukrelę, - Jonina-Helena vardais.

Naujiesiems svečiams "N.L." štabas, vėlija visokių gerybių ir geros sveikatės.

KLAIDOS PATAISYMAS

Praeitame numerije, per klaidą, buvo pažymėta, kad Ona ir Antanas Kreiviai susulaukė sūnelio, kuri pakrikštiti buvo atkviesta net iš Detroito p. Brazauskai.

Vietoje sūnelio, turėjo būt dukrelė. Tėvelių ir krikštotėvelių labai atsiprašome, už padarytą klaidą.

Rep.

S V E I K I N I M A I

Baigdami šiuos 1943 metus ir laukdami Naujų 1944 metų, Kanados Lietuvių Centro Taryba dėkuoja visiems tautiečiams, kurie darbavosi per istisus metus, dėl pavergtos mūsų tėvynės Lietuvos.

Mes tariame širdinga ačiu, mūsų nenuilstamiems darbuotojams, kurie dirba prie pasekmingo išleidimo "N.L." žurnalo. Mes tariame širdinga ačiu mūsų stambiajai kolonijai Toronto lietuviams, o taip pat mieliems pavergtos tėvynės prieteliams Flin Flon ar kitų kolonijų tautiečiams.

Taipgi didžiausiai ačiu broliams amerikiečiams, kuriu pagalba mūsų sekmingam veikimui yra milžiniška.

K.L.C. Taryba sveikina visus geros valios lietuvius, su ŠV. KALĖDOMIS ir NAUJAIS METAIS ir linki bei trokšta, kad tas kilnus mūsų visų darbas, kurio aukščiausias tikslas yra: Už išlaisvinimą Lietuvos, už istikimybę Kanadai ir Santarvės Pergalę, tęstųsi ir toliau. Centro Taryba trokšta, kad sekančiais metais, visos Kanados lietuviai, nežiurint kokių isitikinimų jie būtų, bile jauciasi, kad jo gyslomis teka tas pats kraujas, kuris tekėjo jo motinos lietuvės gyslomis, kad dar enegingiau imtusi to kilnaus darbo. Kad kiekvienas lietuvis tikrai suprastų tą sunkia bedalia, savo tėvų salies ir bent šiuo laiku istiestų pagalbos ranką, kuomet tikrai ji yra reikalinga.

Kuomet pasaulyje verda mirtina kova, tarpe laisvės ir vergijos, kuomet milijonai deda savo gyvastis už demokratijos idėjas - lietuvis liktu Judosium, jei bent savo žodžiu, savo darbu ir kova, kokia mes dabar galim vesti, neprisidėtų prie to, kas pagelbėtų mūsų mielai tėvynei Lietuvai likti: LAISVA, NEPRIKLAUSOMA VALSTYBE.

K.L.C.T. prašo visų brangių tautiečių, priimti mūsų širdingus linkejimus šių Svencijų proga ir visi palinkėkime, kad sekančiais metais jau būtų sutruškinta diktatorių galybė - kad trispalvė vėliava vėl laisvai plėvėsuotų ant gražių Nemuno pakrančių.

K.L.C.T. Pirm. A. Navickas.

ŠIRDINGIAUSI LINKĖJIMAI

"Nepriklausomos Lietuvos" Gerbiamam Redaktoriui, Bendradarbiams, Rėmėjams, Platintojams ir visiems geros valios lietuviams.

SVEIKI SULAUKE KALĖDŲ ŠVENCŲ

Gerbiami ir Gerbiamos!
Linksmi praleisti Kalėdas linkių,
Nuosirdžius linkėjimus Jums siunčiu.
Kad laimė būtų Jūsų namuose,
Taipgi pasisekimas darbuose;
Mokslą ir Tėvynę mylėtumet,
Linksmi ir laimingai gyventumet!

M. Arlauskaitė
"N.L." Administratore.

* * * * *

SVEIKINIMAS IŠ TORONTO

Toronto skyriaus pirmininkas p. P. Kairys, prisiuntė gražius linkėjimus K.L.T. ir "N.L." su stambiu čekiu ir sąrasu prenumeratorių. Štai jie: A. Baikus, K. Dargis, P. Jarasiūnas, P. Urbonas po vieną dolerį ir A. Cirunas, Grube ir pats pirm. P. Kairys po penkinę. Kas viso sudaro net 19 dol.

Širdingai ačiu!

* * *

SVEIKINIMAS SU 50 DOL.

Neužilstanti Toronto lietuvių darbuotoja ponė Užameckienė, savo laiskelyje, kuriame atradome čekį 50 dol., kuris yra pelnas nuo Toronte rengtos vakarienos "N.L." naudai pažymi jos širdingus linkėjimus visiems, kas koku nors būdu prisidėda prie to kilnaus lietuviško darbo, kuri dirba Kanados Lietuvių Taryba.

"N.L." štabas, visiems Torontiečiams už jų nepaprastai didelę visakeriopą paramą taria širdinga ačiu.

M.A.

* * *

ŽODIS IŠ SCRANTON, PA.

Čia siunčiu \$2.00 už atnaujinimą žurnalo ir kartu siunčiu pasveikinimus ir pagirimus jūsų Tarybai, kad taip sirdingai darbuojates lietuvių gerovei ne tik Kanadoj, bet ir Amerikoje.

Šalelė, kuri parodė pasauliui nepaprastą progresą; atstatė savo gyvenimą ir mokslą su didele pažanga ir ji turi pilną teisę, ateityje laisvėje gyventi ir aukleti savo jaunuomenę, tikroje lietuviškoje dvasėje.

Norečiau irgi pagirti Torontiečius, už jų gražų veikimą, o ypatingai M.F. Yokubynienę ir jos seimą, kurie nepagaili savo brangaus laiko ir dalinasi gražiais issireiskimais su visais.

"Scrantonietė"

* * *

P.J. ŠALTENIS IŠ CHICAGOS

Iviniojes vieną dolerį į gražią sveikinimų atvirutę sako:

A Merry Christmas
and a

Happy New Year.

* * *

P R A N E Š I M A I

Sausio 9 diena, bažnytinėje svetainėje, bus vaikučiams

E G L U T Ė

Pradžia 3 val. po piet.

Rengia K.L. Sąjunga.

Sausio 16 d. Bažnytinėje svetainėje yra šaukiamas visuotinas K.L. Tarybos, Montrealo skyriaus susirinkimas, kur bus renkama valdyba sekantiems metams.

Pradžia 2 val. po piet.

Prašome kuo skaitlingiausiai atsilankyti.

.

Kun. Klebonas Bobinas praneša, kad dėl kalėdinės išpažinties
21 gruodžio, pribus -

Kun. Vincas Andriuška.

* * * * *

Nauju metu sutikimas, šiais metais Vyt. Kliubę įvyks.

Kviečiama visus lietuvius dalyvauti.

* * * * *

VALDŽIOS PRANEŠIMAS

Nuo sausio mėn. 1 d. 1944, visi svetingimiai,
kurie norės tapti Kanados piliečiais, privalės užpil-
dyti tam tikrą deklaraciją, metus laiko pirmiau, negu
kad turės užpildyti aplikaciją dėl pilietybės popierių.

Nuo sekančio Sausio mėn. visos aplikacijos,
dėl pilietybės popierių bus jau nepriimamos, išsky-
rus tuos kurių panašios aplikacijos bus anksčiau pa-
duotos ir bus pas teiseją.

* * * * *

Kanadoj buvo nuleistas da vienas 10,000 tonų talpos
prekybos laivas. Tai padarė jau lygiai 200 tokių laivų,
kuriuos nuo karo pradžios Kanada yra pastačiusi.

- - - - -

Kelias į pergalę yra nutiestas Karo Bonais.

- - - - -

DAINOS IR JUOKAIŠi puslapi redaguoja V. KajackasMANDAGI UOŠVĖ.

Per laukeli jojau, dūmojau,
Ant ausų kepurę uzmoviau.

Nujojes prie vartų sustojau,
Su ranka mergelei pamojau.

Ir išėjo uošvė suodina,
Kirto man su šluota, purvina.

Sako, jeigu eini pas mergų,
Tai neįok ant karvės be ragų.

Mano kumelaitė beroji,
Bėgo perpuldama, mazoji.

Išsigando uošvės, suodinos,
O ir josios šluotos purvinos.

Tai pale laukelio sustojau,
Nuo akių purvyną mazgojau.

Parjojau į savo dvarelių,
Paleidau į tvartą kumelę.

Atsisėdęs ilgai dūmajau,
Ir daugiau pas uošvę nejojau.

Pustapedis.

Ji: - Tu man niekuomet neat-
nesi saldumynų, o prieš su-
tuoktuves atnesdavai.

Jis: - Ar tu girdėjai, kad
koks zvejys duotų zuviai slie-
kų ar musių, kuomet zuvį jau
turi savo krepsy?

- Ar nori tapti mano žmona?
- Niekados!
- Tad leiskite man bent jūsų
vyru būti.

SVETIMOJE PARAPIJOJE

Vieną kartą per pamokslą baž-
nyčioje visi žmonės verkė, iš-
skyrus vieną, kuris užuot ver-
kes, dar sypsojosi.

Užklausta, kodėl jis tokios
kietos širdies?

Atsakė:

Neverkiu dėl to, kad nepri-
guli prie šios parapijos.

- - - - -

SUSIPRATES GYDYTOJAS.

- Aš girdėjau ponas daktare,
kad persikraustėte į kitą butą.
- Taip, dėl patogumo ligoniams.
Apsigyvenau vienuose namuose su
graborium.

- - - - -

ŠVIESI PRANITIS

Viename bolševikų susirinkime-
ly, du tavorščiai sitaip kalbe-
jo:

- Aš sakau drauge, kad tas vyras
kuris kalba ten ant platformos,
turejo labai šviesią praeitį.
- Ka drauge sakai?
- Tikrai, kuri laika jis buvo
žilas.

- - - - -

POĖTU GADYNĖ.

- Leiskite jums, pone redakto-
riau paskaityti vieną iš mano
poemų. Jūs esate pirmas, ku-
riam ją skaitysiu.
- Tai kas gi tada jums taip su-
dauzė galvą?

THE HISTORY OF THE

REIGN OF KING CHARLES THE FIRST

IN THE YEAR 1649

BY JOHN BURNET

The first of these two volumes is a history of the reign of King Charles the first, from the year 1625 to the year 1649. The second volume is a history of the reign of King Charles the second, from the year 1660 to the year 1685.

The first of these two volumes is a history of the reign of King Charles the first, from the year 1625 to the year 1649. The second volume is a history of the reign of King Charles the second, from the year 1660 to the year 1685.

THE HISTORY OF THE

REIGN OF KING CHARLES THE SECOND

The first of these two volumes is a history of the reign of King Charles the first, from the year 1625 to the year 1649. The second volume is a history of the reign of King Charles the second, from the year 1660 to the year 1685.

The first of these two volumes is a history of the reign of King Charles the first, from the year 1625 to the year 1649. The second volume is a history of the reign of King Charles the second, from the year 1660 to the year 1685.

THE HISTORY OF THE

REIGN OF KING CHARLES THE SECOND

The first of these two volumes is a history of the reign of King Charles the first, from the year 1625 to the year 1649. The second volume is a history of the reign of King Charles the second, from the year 1660 to the year 1685.

The first of these two volumes is a history of the reign of King Charles the first, from the year 1625 to the year 1649. The second volume is a history of the reign of King Charles the second, from the year 1660 to the year 1685.

THE HISTORY OF THE

REIGN OF KING CHARLES THE SECOND

The first of these two volumes is a history of the reign of King Charles the first, from the year 1625 to the year 1649. The second volume is a history of the reign of King Charles the second, from the year 1660 to the year 1685.

The first of these two volumes is a history of the reign of King Charles the first, from the year 1625 to the year 1649. The second volume is a history of the reign of King Charles the second, from the year 1660 to the year 1685.

